

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 386/2018-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. novembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátom Mgr. Ing. Jurajom Trokanom, Vajanského 10, Trnava, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 19 ods. 3, čl. 20 ods. 1, čl. 22 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práv podľa čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, národnej protizločineckej jednotky, expozitúry Západ, v konaní vedenom pod sp. zn. PPZ-128/NKA-PZ-ZA-2018 a jeho rozhodnutím zo 14. marca 2018 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. augusta 2018 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED],

██████████ (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základných práv podľa čl. 19 ods. 3, čl. 20 ods. 1, čl. 22 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práv podľa čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Prezídia Policajného zboru, Národnej kriminálnej agentúry, národnej protizločineckej jednotky, expozitúry Západ (ďalej len „prezídium Policajného zboru“ alebo „policajný orgán“), v konaní vedenom pod sp. zn. PPZ-128/NKA-PZ-ZA-2018 (ďalej aj „namietané konanie“) a jeho rozhodnutím zo 14. marca 2018 (ďalej aj „namietané rozhodnutie“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplynulo, že v trestnej veci vedenej prezídiom Policajného zboru pod sp. zn. PPZ-128/NKA-PZ-ZA-2018 po výsluchu konateľa sťažovateľky ██████████ v procesnom postavení svedka uskutočneného 14. marca 2018 bol tento po poučení podľa § 89 ods. 1 Trestného poriadku, po upozornení na možnosť odňatia veci a na možnosť uloženia poriadkovej pokuty podľa § 70 Trestného poriadku vyšetrovateľom vyzvaný na vydanie veci – mobilného telefónu ██████████ ██████████. Konateľ sťažovateľky mobilný telefón dobrovoľne vydal a zároveň uviedol, že *„vzhľadom na skutočnosť, že v predmetnom mobilnom telefóne... sa nachádzajú, kompletne informácie vrátane spisov všetkých mojich klientov a preto, som toho názoru, že ak vyšetrovateľ odo mňa žiada poskytnutie tohto zariadenia, mala by byť kontaktovaná slovenská advokátska komora a má dôjsť k vyhotoveniu zálohy, ktorá je potrebná pre účely tohto konania a ktorá nebude obsahovať ostatné údaje k ostatným klientom...“*. Proti uvedenému postupu vyšetrovateľa podala sťažovateľka 22. mája 2018 na Generálnej prokuratúre Slovenskej republiky podnet podľa § 363 ods. 1 Trestného poriadku, ktorý bol podľa svojho obsahu vyhodnotený ako žiadosť o preskúmanie postupu policajta, ktorá bola odstúpená na vybavenie Okresnej prokuratúry Nitra (ďalej len „okresná prokuratúra“). Prokurátorka okresnej prokuratúry rozhodnutím č. k. 1 Pv 83/18/4403-34 zo 6. júna 2018 rozhodla o odložení žiadosti sťažovateľky ako nedôvodnej.

3. Sťažovateľka v odôvodnení sťažnosti najmä uviedla:

„K rozhodnutiu o vydaní veci zo dňa 14.03.2018 č. PPZ-128/NKA-PZ-ZA-2018 uvádzame, že predmetný mobilný telefón bol vydaný na základe hrozby poriadkovej pokuty podľa § 70 Tr. por. a vzhľadom na uvedenú skutočnosť pokladáme jeho vydanie za odporujúce zákonu, nakoľko advokáta nemožno nútiť vydať vec, ktorá obsahuje skutočnosti týkajúce sa vzájomnej komunikácie klienta s advokátom a skutočnosti zverené advokátovi klientmi.

Súčasne poukazujeme na skutočnosť, že predmetná zápisnica neobsahovala poučenie podľa § 89 ods. 2 Tr. por.

... Zároveň uvádzame, že nie je zrejmé prečo bolo pre predmetné trestné konanie nevyhnutné vydanie celého mobilného telefónu, ako veci dôležitej pre trestné konania, a to so všetkými údajmi týkajúcimi sa klientov advokáta. Podľa nášho názoru v predmetnom prípade absentuje proporcionalita medzi potrebou zaistenia veci dôležitej pre trestné konanie v šetrenej veci a zásahom do práva jednotlivca na súkromný život a korešpondenciu.

Akceptovanie postupu zvoleného PZ v predmetnej veci znamená, že advokát pod hrozbou poriadkovej pokuty a bez poučenia podľa § 89 ods. 2 Tr. por. musí PZ sprístupniť skutočnosti, ktoré mu boli zverené ako advokátovi, ako aj zoznam svojich klientov a komunikáciu s nimi.

Záverom uvádzame, že predmetný mobilný telefón bol po vykonaní znaleckého dokazovania vrátený s tým, že neobsahoval žiadne skutočnosti potrebné pre trestné konanie vedené pod č. PPZ- 128/NKA-PZ-ZA-2018 a obsah predmetného mobilného telefónu je naďalej súčasťou spisového materiálu vo veci vednej pod č. PPZ-128/NKA-PZ-ZA-2018.“

4. Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezhom:

„1. Základné právo sťažovateľa na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe podľa čl. 19 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, na listové tajomstvo, tajomstvo dopravovaných správ a iných písomností a na ochranu osobných údajov podľa čl. 22 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, domáhať sa zákonom

ustanoveným postupom svojho práva na inom orgáne Slovenskej republiky podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, domáhať sa ustanoveným postupom svojho práva na inom orgáne podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Prezídia Policajného zboru Slovenskej republiky, Národná kriminálna agentúra, národná protizločinecká jednotka, expozitúra Západ v trestnom konaní vedenom pod sp. zn. PPZ-128/NKA-PZ-ZA-2018 porušené boli.

2. Základné právo sťažovateľa na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe podľa čl. 19 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, na listové tajomstvo, tajomstvo dopravovaných správ a iných písomností a na ochranu osobných údajov podľa čl. 22 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na inom orgáne Slovenskej republiky podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, domáhať sa ustanoveným postupom svojho práva na inom orgáne podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 a 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozhodnutím vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru Slovenskej republiky, Národná kriminálna agentúra, národná protizločinecká jednotka, expozitúra Západ zo dňa 14.03.2018 č. PPZ-128/NKA-PZ-ZA-2018 porušené boli.

3. Rozhodnutie vyšetrovateľa Prezídia Policajného zboru Slovenskej republiky, Národná kriminálna agentúra, národná protizločinecká jednotka, expozitúra Západ zo dňa 14.03.2018 č. PPZ-128/NKA-PZ-ZA-2018 sa zrušuje.

4. Prezidiu Policajného zboru Slovenskej republiky, Národná kriminálna agentúra, národná protizločinecká jednotka, expozitúra Západ v konaní vedenom pod sp. zn. PPZ-128/NKA-PZ-ZA-2018 a Okresnej prokuratúre Nitra v konaní vedenom pod sp. zn. 1Pv 83/18/4403 sa zakazuje pokračovať v porušovaní základných práv sťažovateľa zaručených Ústavou Slovenskej republiky a Listinou základných práv a slobôd a práva zaručeného Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

5. Sťažovateľovi sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 5.000,- eur...

6. Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trov konania, pozostávajúca z trov právneho zastúpenia v sume 324.82 €...“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

7. Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom návrhu na začatie konania, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred

ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv (čl. 2 ods. 2 ústavy). Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05).

8. Predmetom sťažnosti je sťažovateľkou namietané porušenie v záhlaví sťažnosti označených práv podľa ústavy, listiny a dohovoru, ku ktorému malo dôjsť postupom vyšetrovateľa prezídia Policajného zboru v namietanom konaní realizovaním výzvy na vydanie veci v zmysle zápisnice o vydaní veci spísanej 14. marca 2018.

9. V čl. 127 ods. 1 ústavy je zakotvený princíp subsidiarity, podľa ktorého ústavný súd môže konať o namietanom porušení práv sťažovateľa a vecne sa zaoberať sťažnosťami iba vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže domáhať ochrany svojich práv pred všeobecným súdom. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda automaticky nezakladá aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany tohto základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonne upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. m. m. I. ÚS 103/02, I. ÚS 6/04, II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06). Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

10. V danom prípade mala sťažovateľka možnosť domáhať sa preskúmania namietaného postupu, ako aj rozhodnutia vyšetrovateľa prezídia Policajného zboru využitím prostriedku nápravy, a to žiadosti o preskúmanie postupu policajta podľa § 210 Trestného

poriadku, ktorú sťažovateľka aj účinne využila. Prokurátorka okresnej prokuratúry, ktorej bola žiadosť sťažovateľky odstúpená na vybavenie, bola povinná žiadosť preskúmať a o výsledku žiadateľa upovedomiť, pričom v rámci svojho preskúmovacieho revízneho oprávnenia sa musela vo vzťahu k namietanému rozhodnutiu, ako aj k postupu, ktorý jeho vydaniu predchádzal, v podstate vyrovnáť s rovnakými skutkovými a právnymi argumentmi, aké sťažovateľka na adresu tohto rozhodnutia a postupu uvádza aj v konaní pred ústavným súdom.

11. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka porušenie svojich práv v súvislosti s postupom a rozhodnutím okresnej prokuratúry č. k. 1 Pv 83/18/4403-34 zo 6. júna 2018 v petite sťažnosti nenamieta. Keďže, ako už bolo uvedené, ústavný súd je viazaný návrhom na začatie konania a osobitne petitom sťažnosti, možným porušovaním označených práv podľa ústavy, listiny a dohovoru okresnou prokuratúrou v tomto konaní sa nezaoberal. Ústavný súd v uvedenej súvislosti poukazuje aj na to, že konanie pred ním je ovládané princípom dispozitívnosti, ktorý vylučuje, aby ústavný súd zapájal do konania o sťažnosti iný orgán verejnej moci bez výslovného návrhu sťažovateľa.

12. Z tohto dôvodu bolo potrebné sťažnosť sťažovateľky odmietnuť pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (I. ÚS 103/02, III. ÚS 70/02).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. novembra 2018